

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**КЗВО «ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

**ОСОБИСТІТЬ ТА ОСВІТА
В УМОВАХ СУЧАСНИХ
СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ВИКЛИКІВ:
ЦІНІСНО-СВІТОГЛЯДНІ
ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ**

**МАТЕРІАЛИ
всеукраїнської науково-практичної конференції**

22 лютого 2024 р.

Дніпро

2024

УДК 303
ББК 63.3
О 53

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР» (протокол № 8 від 12.03.2024 р.)

Рецензенти:

Безена Іван Михайлович, кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри соціально-гуманітарної освіти Дніпровської академії неперервної освіти;

Бродецька Юлія Юріївна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Халасис Олексій Владиславович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

За редакцією:

ВИСОЦЬКА Ольга Євгенівна, д. філос. н., проф., завідувач кафедри філософії КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР».

О 53 Особистість та освіта в умовах сучасних соціокультурних викликів: ціннісно-світоглядні та науково-методичні аспекти. Збірник матеріалів науково-практичної конференції, 22 лютого 2024 р., м. Дніпро, КЗВО «ДАНО» ДОР» / Наук. ред. О. Є. Висоцька, техн. ред. Н. В. Дев'ятко. Дніпро: КЗВО «ДАНО» ДОР», 2024. 376 с.

Збірник матеріалів конференції присвячений висвітленню актуальних питань філософського та гуманітарного знання в контексті визначення соціокультурних викликів сучасності та шляхів їх подолання засобами освіти; філософсько-методологічних та культурологічних підвалин формування науково-методичного потенціалу сучасної освіти; ціннісно-світоглядних аспектів розвитку особистості в контексті впровадження освітніх технологій; розкриття ролі соціально-гуманітарних дисциплін у системі вищої освіти; формування духовно-ціннісної сфери особистості, духовної безпеки та ментального здоров'я українського суспільства в умовах російсько-української війни; науково-методичного супроводу впровадження сучасних освітніх технологій; методологічної культури та професійних компетентностей вчителя Нової української школи.

Рекомендовано для науково-педагогічних та педагогічних працівників вищої і післядипломної освіти, керівників закладів середньої та дошкільної освіти, працівників методичних служб, вихователів, вчителів, докторантів, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2024
© ДАНО, 2024

ЛАВОР Марія Олександрівна

*здобувач вищої освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет*

КАЗНАЧЕЄВА Людмила Миколаївна

*к. і. н., доц., доцент кафедри івент-індустрій культурології та музеєзнавства,
Рівненський державний гуманітарний університет*

ЕВОЛЮЦІЯ СФЕРИ КУЛЬТУРИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Культурно-історичні передумови розвитку сучасної сфери культури України залежать від багатьох факторів – історичного шляху України, її культурних традицій, географічного розташування, економічного розвитку та ін., що суттєво впливає на формування сучасної культурної сфери.

Україна як незалежна, демократична, євроінтегрована держава прямує шляхом реформ та модернізації. Культура ж України в умовах радянської системи – попередниці незалежної України – мала свої характерні риси. Відомий вітчизняний культуролог О. Гриценко, очільник Українського центру культурних досліджень, вказав на низку проблем, що постали перед країною після здобуття незалежності. Це, насамперед, співіснування в культурному просторі двох парадигм – української та російсько-радянської, практичне забезпечення проголошених свобод та прав, у тому числі й культурних, які були відсутні чи обмежені у СРСР, проблема подальшого функціонування інституцій культури – численних державних закладів культури, проблема конкурентності національного культурного простору та продукту із світовими зразками, які із проголошенням свободи та незалежності отримав вільний доступ до українського культурного ринку [2, с.146-147]. Отож, у еру своєї незалежності Україна увійшла із сформованою інфраструктурою культурно-дозвілдової сфери: державною мережею закладів із централізованим управлінням ними та державним фінансуванням.

Упродовж 30-ти років відбувалося і досі триває переосмислення радянського культурного спадку і спроба формування нової системи цінностей та орієнтирів в українському соціокультурному просторі. Усі вказані трансформації регулюються, насамперед, законодавчо – основним Законом України «Про культуру» [3]. Взаємопов'язаною та суміжною із Законом України «Про культуру» є культурна політика нашої країни: закон створює основи і механізми, а політика наповнює їх конкретним змістом.

Культурна політика України в сучасних умовах має певні ознаки, серед яких можна виокремити поступовий перехід від підтримки лише бюджетних закладів культури до сприяння приватним та громадським ініціативам, децентралізацію як передачу повноважень на місцевий рівень, формування інституційної підтримки культури через створення державних грантових програм, заснування Українського культурного фонду [5], розвиток креативних індустрій, інновацій у мистецтві та освіті, просування європейських цінностей і полікультурності, поступове подолання «радянського» ставлення до культури як до другорядної сфери і усвідомлення її вагомості ролі для розвитку суспільства. Оскільки цей

процес є динамічним, культурна політика України зазнає змін і еволюціонує разом із суспільством.

Одним із важливих кроків у трансформації сектору культури модерної України стала децентралізація: радянська модель жорсткого державного контролю була замінена моделлю за участі громади – приватних осіб, організацій, місцевої влади. Важливо, що в Україні процес децентралізації до 2016 року відбувався без урахування сфери культури: до цього часу проблеми та питання, що стосувалися культурної сфери, розглядалися в більшості нормативно-правових актів, різних програмах та концепціях лише у загальному контексті, без спрямування на вирішення конкретних проблем сфери. І, як наслідок – у сфері культури відбулося зменшення закладів культури (особливо у невеликих містах та селах), було відсутнє бачення переорієнтації чи переформатування існуючої культурної інфраструктури. До цього додалися фактори економічної скрути – скромні бюджети, виділені на культуру [1, с. 80].

Одним із нововведень в контексті процесу децентралізації стало переосмислення інфраструктури культурних інституцій та управління ними. Це, насамперед, сучасне бачення та стратегії створення та розвитку нових культурних центрів. Ідея створення Центрів культурних послуг була зумовлена потребою територіальних громад у забезпеченні населення культурними послугами, покращенні культурної інфраструктури та підвищенні якості надання культурних послуг, що зафіксовано у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 рр., Стратегії людського розвитку та інших документах. Варто вказати, що станом на 2024 р. центри створені лише в окремих громадах областей країни.

Не можна не зауважити ще одну особливість розвитку сектору культури за останні 30 років – це комерціалізація та залучення ринкових механізмів. Основними кроками у цьому напрямі став пошук альтернативних джерел фінансування на зміну державному фінансуванню. Так у сектор культури увійшли такі інноваційні явища та поняття, як проектна діяльність, фандрейзинг, грантрайтинг, краудфандинг.

Особливий етап розвитку культури модерної України, безперечно, відбувається нині – з початком повномасштабного вторгнення російської федерації до України. У квітні 2022 р. з метою подолання наслідків російсько-української війни було створено Національну раду з відновлення України від наслідків війни. У липні того ж року робоча група напряму «Культура та інформаційна політика» Національної ради запропонувала Проект плану відновлення України, що стосувався сектору культури, креативних індустрій, книговидавництва та бібліотек, релігії та етнополітики, інформаційної політики та безпеки, культурної спадщини, національної пам'яті та цифрових трансформацій в культурі. У кожному із вказаних напрямів було окреслено основні проблеми: ключові виклики, можливості та обмеження; цілі, завдання та етапи Плану відновлення за напрямками [4].

Отже, сфера культури сучасної України зазнала суттєвих трансформацій – переосмислення радянської культурної спадщини, децентралізація, перетворення інституцій, перехід до ринкових механізмів, інноваційні підходи та пошук нових

форматів надання культурних послуг та ін., прагнучи гідно протистояти викликам нашого часу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бовсунівська І. В., Бутник О. О. Децентралізація в сфері культури : досвід ефективної реформи європейських країн для України. *Інвестиції : практика та досвід*. 2018. № 24. С. 79-83.
2. Гриценко О. Культурний простір і національна культура : теоретичне осмислення та практичне формування : монографія. Київ, 2019.
3. Закон України «Про культуру». – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>.
4. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Культура та інформаційна політика». Київ, 2022. – URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/culture-and-information-policy.pdf>.
5. Український культурний фонд. – URL : <https://ucf.in.ua/>.

ЛИСОКОЛЕНКО Тетяна Володимирівна

к. філос. н., доц., доцент кафедри філософії,

КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР»

НАЙПОШИРЕНІШІ ПИТАННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ: АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ СНАТ GPT

Минулий рік відзначився активним дослідженням особливостей використання систем штучного інтелекту. Це зокрема не обійшли увагою як науковці-теоретики так і науковці-практики. На сьогодні на теренах Європейської освіти не має однозначної відповіді на те, як уникнути ризиків, спокус та як в цілому «співіснувати» освіті зі штучним інтелектом. Аналіз наукових публікацій в англomовному науковому колі також не пропонує готових відповідей на ці питання. Говорячи про уставні загально європейські документи, в яких увага звернена на потребу слідування та дотримання етичних засад при використанні ресурсів, в основу яких покладено штучний інтелект, чи перерахувавши чисельні дослідження, в яких аналізуються переваги та обмеження ресурсів, які базуються на штучному інтелекті, ми не знайдемо однозначної відповіді про «загальне благо» чи «тотальне зло» штучного інтелекту. Однак очевидним є той факт, що вже сьогодні нам, освітянам та науковцям доводиться рахуватися з наявністю artificial intelligence у нашій роботі та сучасному житті. Тож, цікаво дізнатися, які відповіді може запропонувати популярний сьогодні chat GPT [1] на актуальні філософські питання.

Запропонований аналіз зроблений під впливом вже доволі відомого запиту дослідників Mc. Gree W. Robert, які поставили питання у chat GPT «What are the Top 20 questions in Philosophy?» [2]. Тож, надихнувшись цим запитом, авторка «запитала» у chat GPT про найпоширеніші питання в українській філософії. Звичайно цей запит є меншим за об'ємом, але важливим для науковців-філософів та всіх, хто цікавиться розвитком української філософії.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ ЗАСОБАМИ ОСВІТИ. ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ПІДВАЛИНИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	3
<i>БОРІНШТЕЙН Є. Р.</i> Культурно-цивілізаційна сутність існування сучасного українського суспільства під апресією російського шизо-фашизму	3
<i>ДАНИЛЬЯН О. Г., ДЗЬОБАНЬ О. П.</i> Інформаційні технології і безперервна освіта: філософські аспекти кореляції	7
<i>ДОБРОНОСОВА Ю. Д.</i>	9
<i>ДОБРОНОСОВА Ю. Д.</i> Філософія медіадосвіду як методологічна основа медіаосвіти у закладах вищої освіти	9
<i>ДАНИЛЬЯН О. Г., КАЛИНОВСЬКИЙ Ю. Ю.</i> Соціокультурні орієнтири духовного розвитку особистості в умовах глобальної турбулентності	12
<i>ДЯЧЕНКО Л. А., ГРИНЧИК М. А.</i> Національний бренд України в умовах війни: тенденції розвитку	15
<i>ЄМЕЛЬЯНЕНКО Г. Д., АБИЗОВА Л. В.</i> Методологічні засади філософії освіти: інновації, виклики та перспективи	18
<i>ІВАНОВ О. О.</i> Врахування прогресивних тенденцій та вмінь здобувачів освіти для формування сучасних кваліфікованих кадрів	20
<i>КУЦЕНКО В. І., АНІСІМОВ В. М.</i> Інноваційно-інтегративна парадигма розвитку освіти як ефективний інструмент підвищення якості кадрового потенціалу	21
<i>ЛАВОР М. О., КАЗНАЧЕСЬВА Л. М.</i> Еволюція сфери культури в сучасній Україні	24
<i>ЛИСОКОЛЕНКО Т. В.</i> Найпоширеніші питання в українській філософії: аналіз результатів СНАТ GPT	26
<i>НЕВЕЛЬСЬКА-ГОРДЄЄВА О. П.</i> Логічні засади професійної компетентності... ..	29
<i>НАГОРНА Л. П.</i> Соціокультурні виклики сучасності та шляхи їх подолання засобами освіти.....	30
<i>ПЕТРАНЮК А. І.</i> Особливості розвитку культурної компетентності молоді в умовах суспільних трансформацій	33
<i>РЄЗНИК О. Г.</i> Освіта як ключовий інструмент для подолання соціокультурних викликів сучасності.....	35
<i>РОМАНЕНКО М. І.</i> Вплив американського прагматизму на концепцію Нової української школи	37
<i>СОБОЛЄВА С. М.</i> Роль вищої освіти у забезпеченні соціокультурних запитів українського суспільства в умовах війни	38
<i>ТАРАНЧЕНКО О. М.</i> Переосмислення технологічного кластеру соціокультурних перетворень	41
<i>ТВЕРДОХЛІБ А. А.</i> Чого потребує культурологічна освіта в Україні?	43
<i>ЦАПЛЮК О. С.</i> Соціокультурна компетентність дітей старшого дошкільного віку як інтегрований міжпредметний феномен.....	45

<i>ШУЛЬГА Н. В.</i> Соціокультурні виклики сучасності та шляхи їх подолання засобами освіти.....	47
<i>VENKOVSKA N., KIRIAKIDI O.</i> Impact of Globalization on Education.....	49
<i>ЧЕРНЯВСЬКА М. Д., КОВАЛЬ О. С.</i> Подолання пропаганди засобами освіти: історична паралель життя українців 30 років тому із сьогоднішнім.....	51
<i>ВИСОЦЬКА О. Є.</i> Освітні втрати в умовах війни та їх вплив на соціокультурну ситуацію в Україні.....	53
РОЗДІЛ 2. ЦІННІСНО-СВІТОГЛЯДНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	56
<i>БАЦУРОВСЬКА І. В.</i> Ігрові технології як засіб мотивації та навчання	56
<i>БЕЗЕНА І. М., ВАЩЕНКО М. І.</i> Права дитини на життя, безпеку та розвиток в освітньому просторі у часи воєнного стану	58
<i>ВЕНГЕРАК Т. О.</i> Національно-патріотичне виховання в умовах війни: зміцнення духу нації через спільні зусилля	60
<i>ВЕРШИНІН Д. А., КАЗНАЧЕСВА Л. М.</i> Проектна діяльність як фактор формування соціокультурного середовища регіону (на прикладі м. Острог)	62
<i>ВЛАДАРЧИК Ю. А.</i> Соціально-психологічна адаптація студентів у навчальному закладі	64
<i>ГРИШКО С. В., НЕПША О. В., ДОЦЕНКО Д. В.</i> Взаємодія української молоді з культурою Південної Кореї через К-POP	68
<i>ДЕВ'ЯТКО Н. В.</i> Розвиток критичного мислення в умовах сучасних викликів.....	70
<i>ДЯЧЕНКО Л. А., ХОМА Н. І., ГРИНЧИК М. А.</i> Теоретико-методологічні засади формування та розвитку національних брендів.....	72
<i>ЗАРЖИЦЬКА Е. І.</i> Академічна доброчесність в освітньому процесі сучасного закладу освіти	75
<i>ЗУЄВСЬКА М. М., РЕДЬКІНА Г. М.</i> Цінності молоді в сучасному суспільстві: вплив чинників глобалізації	77
<i>КАСЬЯН Л. Д.</i> Використання в навчальному процесі електронних ресурсів для становлення ціннісно-світоглядних аспектів здобувачів освіти	80
<i>КОЛЯДА І. Г.</i> Вплив освітніх стратегій на процеси самоідентичності та самоідентифікації особистості	82
<i>КОНОВАЛОВА О. Б.</i> Соціально-психологічна адаптація в коледжі студентів з числа внутрішньо переміщених осіб.....	84
<i>ЛЯШЕНКО О. В.</i> Формування патріотичних почуттів молодших школярів засобами проектної технології	86
<i>ЛАЗУТКІНА Ю. А.</i> Вплив Інтернет-технологій на формування ціннісних аспектів та культурної інтеракції у процесі вивчення іноземних мов.....	89
<i>НАДТОЧІЙ І. О., КРАВЧУНОВСЬКА І. Г.</i> Система виховання Василя Сухомлинського в сучасній інноваційній освіті	92
<i>ЛЕВАДА О. М., ПРОХОРОВА Л. А., ЗАВ'ЯЛОВА Т. В.</i> Вимоги до проведення особистісно-орієнтованого уроку географії	94
<i>ПОЛИЩУК І. О.</i> Соціальні інновації як нові практики	96
<i>РЕМЕХ Т. О.</i> Оборонна свідомість як складник національної ідентичності	98

<i>СМОЛЯНОВА О. В.</i> Реалії національно-патріотичного виховання студентів коледжу в умовах воєнного стану	100
<i>СОХАНЬ Г. С.</i> Формування ціннісних орієнтирів в учасників освітнього процесу: методичні ідеї.....	102
<i>ТАРАПАКА Н. В.</i> Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в контексті сучасних викликів.....	104
<i>ШАБАНОВА Ю. О.</i> Педагогічна емпатія як фактор формування ціннісно-духовного рівня особистості	106
<i>ШАМАРАКОВ О. О.</i> Особистісний розвиток у віртуальному класі.....	109
<i>ШАПОВАЛ М. П.</i> Впровадження здоров'язберігаючих технологій в освітній простір	111
<i>ШИНКАРЕНКО В. В.</i> Патріотичне виховання як основа освітнього процесу у закладах дошкільної та загальної середньої освіти	113
<i>ЯНЮК О. В.</i> Практичні заняття у структурі дисципліни «Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства»	115
РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІНСЬКІ КОНТЕКСТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	119
<i>БОДНАРСЬКИЙ М. В.</i> Управлінський контекст і роль сучасного керівника закладу освіти у формуванні організаційної культури	119
<i>ГАВРИЛЮК С. В.</i> Стимулювання професійного розвитку науково-педагогічних працівників як складова менеджменту вищої освіти	121
<i>ДАНИЛЮК І. В., АРШУЛІК Н. А.</i> Система забезпечення якості освіти у коледжах фахової передвищої освіти	123
<i>МЄЛІНА І. В.</i> Самооцінювання освітніх та управлінських процесів як безперервний механізм визначення ефективності функціонування внутрішньої системи якості освіти у сучасному ЗДО	125
<i>МИКОЛЮК С. М., МИКОЛЮК Н. М.</i> Вплив управлінських рішень на психологічний добробут посадових осіб місцевого самоврядування	127
<i>СТАШЕНКО М. О.</i> Управлінський контекст забезпечення якості шкільної освіти	129
<i>ШАБАНОВ Д. О.</i> Краудсорсинг як ефективний метод управління знаннями в умовах мережевих комунікацій	132
<i>ТЮСКА В. Б., ПАВЛУШ О. В.</i> Базові чинники іміджу організацій соціокультурної сфери.....	134
<i>КОТКО Y. M., LEVKIN D. A., GULIEVA D. O.</i> Analysis of the System of Quality Assurance Features of Higher Education in Ukraine.....	137
РОЗДІЛ 4. РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	140
<i>ГОНЧАРОВА О. С.</i> Викладання історії України у вищих навчальних закладах як засіб формування історичної пам'яті	140
<i>ГУРАЛЬ І. М., СМОЛОВИК Л. Р.</i> Зв'язок сприйняття студентами різних технологій навчання з їх академічною успішністю.....	142
<i>ЗАГОРУЛЬКО М. А.</i> Роль соціально-гуманітарних дисциплін у системі вищої освіти.....	144

<i>ІЛЯЩЕТ Є. С.</i> Шок. Невідкладна допомога при шоковому стані	146
<i>СТАВНИЧА Н. О., ІСАКОВ О. В.</i> Проєктування освітніх ігор як складова самовиховання та самовдосконалення здобувачів вищої освіти	148
<i>КАВУН М. В.</i> Роль соціально-гуманітарних дисциплін у системі вищої освіти..	150
<i>КОСТЕЛЬ В. М.</i> Педагогічні умови економічної підготовки майбутніх бакалаврів з торгівлі	152
<i>КОШКІНА О. Ф.</i> Застосування проєктної технології для забезпечення підготовки конкурентноспроможних на ринку праці висококваліфікованих фахівців	153
<i>КУНОВСЬКИЙ В. В., ЛАБА О. В., КУНОВСЬКА Л. М.</i> Викладання фахових знань для слухачів з різними рівнями фахової медичної підготовки. формування навичок комунікації та управління.	156
<i>ЛЕВКО М. І.</i> Подолання мовних труднощів при вивченні академічних дисциплін, що викладаються англійською мовою	158
<i>ЛІСОВИК А. О.</i> Актуальні питання використання ділового спілкування під час комунікації поліцейських із громадськістю	160
<i>МИХАЙЛОВ В. В., ЮШКЕВИЧ Ю. С.</i> Формування правової культури у здобувачів вищої освіти: сучасні тенденції та перспективи.....	162
<i>ЛЮТА Л. П.</i> Новітні напрямки підготовки соціальних працівників за кваліфікаційним рівнем магістр.....	164
<i>НІКОЛЕНКО Ю. О.</i> Форми практичної реалізації виборчої інженерії.....	166
<i>ОГАРЄНКО Т. А.</i> Мовний чинник формування особистості	168
<i>СТАВНИЧА Н. О., ПАВЛИШЕН О. Б.</i> Комунікативне забезпечення освітнього процесу у ЗВО.....	170
<i>ОРЕЙДА В. М.</i> Сучасний стан історії України у вищій школі.....	172
<i>СТАВНИЧА Н. О., ПОЛИЩУК Є. Д.</i> Реалізація виховного потенціалу освітнього процесу у ЗВО.....	175
<i>РЯБОВОЛ Л. Т.</i> Студентоцентризм як умова задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти.....	177
<i>САВИЦЬКА В. С.</i> Edutainment у навчанні іноземній мові як актуальний формат розвитку навичок у курсантів авіаційного вузу ХХІ століття.....	180
<i>САФРОНОВА Г. В.</i> Характеристика інноваційних технологій навчання фахівців юридичних спеціальностей	181
<i>ТРОФИМЕНКО В. А.</i> Юридична освіта як основа формування правосвідомості юриста.....	185
<i>ШОСТКА М. М.</i> Роль і значення соціально-гуманітарної освіти у підготовці фахівців нового покоління	187
<i>BOGDANOVA N. H.</i> The Role Social and Humanitarian Disciplines in the Spiritual Culture Forming of Young Specialists in Modern Ukrainian Society.....	190
РОЗДІЛ 5. ФОРМУВАННЯ ДУХОВНО-ЦІННІСНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ: ІДЕЇ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ. ДУХОВНА БЕЗПЕКА ТА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	193
<i>АТАМАНЧУК Н. М.</i> Підтримка ментального здоров'я студентів-першокурсників у кризових умовах	193

<i>БЕЗДУШНА І. В.</i> Ментальне здоров'я українського суспільства в умовах російсько-української війни.....	195
<i>БОНДАРЕВИЧ І. М.</i> Особливості становлення духовно-ціннісної сфери особистості.....	197
<i>ВЕЛИКОДНА Є. М.</i> Турбота та збереження ментального здоров'я особистості в умовах нестабільності сьогодення.....	199
<i>ГАДИНКО О. О.</i> Духовно-моральні цінності суспільства та їх зв'язок із сьогоденням	202
<i>ГЛАДИШЕВ В. В.</i> Модуль «здійснення вчителем психологічної самопомоги шляхом бібліотерапевтичного читання» як чинник підвищення психологічної стійкості педагога під час війни.....	205
<i>ГОЛОВЧУК О. В.</i> Показник щастя і духовне зростання людини.....	207
<i>ГОЛУБЄВ Є. А.</i> Вплив російсько-української війни на ментальне здоров'я українців	209
<i>ГОНЧАРОВА Д. О., ПЕЛЕШЕНКО О. В.</i> Вплив ступеню розвитку емоційного інтелекту на прояв булінгу у шкільному середовищі.....	211
<i>ДЕМЧЕНКО І. О.</i> Формування духовних цінностей на уроках української мови та літератури.....	213
<i>ДОБРИДЕНЬ О. В., КОЛДУНОВ Я. В.</i> Основні фактори ефективного розвитку духовно-інтелектуального потенціалу студентів закладів вищої медичної освіти	216
<i>ІНШАКОВА І. Є.</i> Ментальне здоров'я українського суспільства в умовах російсько-української війни.....	217
<i>КОРОБЕЙНИКОВА Я. С.</i> Роль релігійного туризму у формуванні духовно-ціннісних пріоритетів молоді.....	219
<i>КЛИМОВА Л. В.</i> Формування духовності у дітей дошкільного віку.....	221
<i>ЛЮБЧЕНКО І. І., САЖІЄНКО А. П.</i> Ментальне здоров'я педагогів в умовах війни	223
<i>МАЗУР І. А.</i> Патріотичне виховання у контексті розвитку духовного потенціалу особистості дитини дошкільного віку.....	225
<i>КУДЕНЧУК Л. А., МОСІЙЧУК Г. С.</i> Психологічна підтримка ментального здоров'я здобувачів освіти в умовах російсько-української війни	227
<i>МАТВЄЄВА К. В.</i> Національні культурні традиції в українському драматичному театрі	230
<i>МЕЛЯКОВА Ю. В.</i> Свідок та його досвід збитку в дискурсі справедливості	232
<i>МІХІНА Н. О.</i> Формування духовно-ціннісної сфери дошкільників засобами мистецтва.....	235
<i>ПАВЛЕНКО О. С., ПАВЛЕНКО О. В.</i> Українське музичне мистецтво як засіб формування національної свідомості студентів.....	238
<i>ПІКОВЕЦЬ Н. В.</i> Психологічна культура сучасного педагога в контексті викликів сьогодення.....	240
<i>ПОЛУПАНОВА Я. М., КОСЕНКО С. М.</i> Вплив воєнних конфліктів на ментальне здоров'я дітей з особливими освітніми потребами: аналіз та підходи до підтримки	243

<i>ПАРХОМЕНКО Є. М.</i> Вплив соціальних мереж на образ тіла людини	246
<i>РАЄВСЬКИЙ Б. В., КОВАЛЬ О. С.</i> Духовність та цінності особистості	249
<i>ПРУДНИКОВА О. В.</i> Роль і місце інформаційної культури у духовному світі особистості	251
<i>РИБАЛКА О. Я.</i> Збереження ментального здоров'я: ресурс традицій українського народу	253
<i>РАКОВИЧ І. А., ЮШКЕВИЧ Ю. С.</i> Вплив воєнних дій на ментальне здоров'я українців	256
<i>РІДКОУС О. В.</i> Самореалізація особистості педагогів в умовах війни як складова їх ментального здоров'я.....	258
<i>РОГОВА О. Г.</i> Синергія освіти і духовності як вимога часу	261
<i>РУДЕНЬ В. Б.</i> Емоційно-ціннісне ставлення до природи як запорука формування духовної сфери особистості	263
<i>СІМАНЄНКО А. О., СОЛОДІЛОВА О. В.</i> Збереження культурної спадщини як один із факторів формування духовної сфери особистості	265
<i>ТЕСЛЮК П. В.</i> Феномен емоційного вигорання педагогів як актуальна теоретико-практична проблема сьогодення.....	266
<i>СОЛТАН О. В.</i> Духовна безпека та ментальне здоров'я українського суспільства в умовах російсько-української війни.....	268
<i>ХОДАНИЧ Ю. М.</i> Трактатування духовності для її інтеграції в сферу освіти	271
<i>ХОЛТОБІНА О. У.</i> Роль казки у процесі виховання дитини дошкільного віку....	273
<i>ЧЕРКАШИНА Т. В.</i> Основи ментальної культури суб'єкта освітньої діяльності у вимірі аксіологічних трансформацій.....	275
<i>ШАФАРЧУК С. П.</i> Як зберегти ментальне здоров'я студентів під час війни.....	277
<i>ШВИДУН Л. Т.</i> Аксіологічні аспекти розвитку педагога	279
<i>ШЕВЧЕНКО С. В.</i> Особливості корекції тривожності підлітків засобами арт-терапії.....	281
<i>ЯНДОЛА К. О.</i> Ментальне здоров'я курсантів під час здобуття вищої освіти в умовах війни	283
РОЗДІЛ 6. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ. МЕТОДОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ТА ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	286
<i>БОНДАРЧУК А. А., РАДУДІК О. Є.</i> EDTECH – сучасні технології в освіті	286
<i>ВОЛОДИНА Л. В.</i> Методологічна культура та професійні компетентності вчителя іноземної мови Нової української школи	289
<i>ГАЙДА В. Я.</i> Переваги впровадження STEM в освітній простір закладів загальної середньої освіти	291
<i>ГРАНОВСЬКА О. С.</i> Сучасні технології при викладанні англійської мови	293
<i>ГУЗЬ О. П.</i> Методологічна культура вчителя початкових класів НУШ.....	295
<i>ЖАДЬКО О. А.</i> Здатність до навчання протягом життя як одна з головних компетентностей вчителя Нової української школи	298
<i>КАЛЬНИЦЬКИЙ Е. А.</i> Штучний інтелект в освіті: технологічні можливості та загальні перспективи.....	300

<i>ЖДАНЕНКО С. Б.</i> Штучний інтелект в освіті: дилеми та ризики платформізації навчання	302
<i>КІСЄЛЬ О. В., ШЕВЧЕНКО В. Г., ШИШКО І. А.</i> Формування екологічної культури і свідомості у здобувачів освіти початкової та середньої ланок (варіативний компонент)	305
<i>КОВАЛЕНКО І. І.</i> Штучний інтелект в освіті: цифрові перетворення у навчальному процесі та управлінських практиках	307
<i>КОЗЮРА О. В.</i> Едукаційна форма навчання: інноваційні моделі змішаного навчання	310
<i>КОРСУНЕНКО Н. В.</i> Впровадження елементів STEM-технології у процес навчання математики у початковій школі з метою формування креативного мислення учнів.....	312
<i>МАЙДАНЕНКО С. В.</i> Підготовка педагогів до інноваційної організації методичної роботи у НУШ	315
<i>ЛІТВИНОВА Ю. П.</i> Науково-методичні аспекти забезпечення якості освіти.....	317
<i>НЕЧЕРДА В. Б.</i> Впровадження тренінгової технології у практику розвитку асертивності учнів старших класів.....	320
<i>ОВЧАРОВА М. В.</i> Рухливі ігри як засіб розвитку фізичних якостей дітей дошкільного віку	322
<i>ПЕТРЕНКО М. В.</i> Особливості формування підприємницької компетентності учнів основної школи.....	325
<i>ОМЕЛЬЧЕНКО І. М., КОБИЛЬЧЕНКО В. В.</i> Науково-методичний супровід впровадження сучасної технології формування соціального інтелекту в дошкільників із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву	326
<i>ПЕНДАЛЬЧУК І. А.</i> Професійні компетентності учителя математики Нової української школи	329
<i>ПРОВАЛЬНА Н. О.</i> Здатність до педагогічної підтримки дітей з особливими освітніми потребами як аспект інклюзивної компетентності педагогічного працівника НУШ	331
<i>ПІСКУР З. І., КОСТИК О. П., ЧУЛОВСЬКА У. Б., ГАЛИШИЧ Н. М., САХЕЛАШВІЛІ-БІЛЬ О. І.</i> Використання сучасних освітніх технологій у навчальному процесі студентів-медиків в умовах війни в Україні	334
<i>РАДИК А. В.</i> Використання інноваційних технологій при вивченні біології.....	337
<i>РЕПЕТУН А. К.</i> Упровадження хмарних сервісів в освітній процес (на прикладі Запорізького державного медико-фармацевтичного університету)	339
<i>РСЗНИКОВ С. І.</i> Професія педагога в контексті філософсько-світоглядних питань	341
<i>САВЕНКО Ю. Л.</i> Формування комунікативних умінь старшокласників за допомогою підходу DOGMI у процесі вивчення англійської мови.....	342
<i>СІМОКОП Л. І.</i> Вплив інформаційних технологій на методологічну культуру та професійні компетентності педагога.....	344
<i>САВИЦЬКА А. П.</i> Новітні технології навчання як ефективний засіб формування комунікативної компетентності курсантів авіаційного профілю.....	347

<i>СОВГАР О. М.</i> Використання штучного інтелекту в процесі вивчення іноземних мов.....	349
<i>СТАРИК О. В.</i> Ігрова діяльність як засіб пізнавальної активності та формування знань і вмінь в процесі навчання	351
<i>СУХАНОВА Г. П., ГНАТІВ В. А.</i> Фізична активність як складова безпечного освітнього середовища нової української школи	354
<i>ТИМОНІК Н. Д.</i> Формування креативної особистості засобами художнього слова	356
<i>СУДАРЕВА Г. Ф.</i> Модель андрагогічного супроводу професійного розвитку педагога в умовах післядипломної освіти	358
<i>ТРАЧУК Т. В.</i> Творчий урок математики: який він сьогодні?	361
<i>ТИМОЩУК О. С.</i> Радіаційна грамотність вчителів природничих наук: сучасні виклики.....	363
<i>ТРЕМБАЧ Н. М.</i> Впровадження сучасних освітніх технологій при викладанні фізики в школі.....	365
<i>ШЕВЕЛЬ Б. О.</i> До питання використання цифрових освітніх ресурсів під час формування економічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій.....	367

